

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate

Având în vedere necesitatea instituirii cu celeritate a unui cadru legal care să permită utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, în corelare directă cu obținerea de rezultate și implementarea reformelor și a investițiilor, cu scopul de a avea un impact de durată asupra productivității la nivel național și a rezilienței economice, sociale și instituționale,

Luând în considerare orizontul de timp determinat, respectiv 31 august 2026, dată până la care a fost asumată îndeplinirea a 507 jaloane și ținte asociate investițiilor-cheie și reformelor majore aferente celor șase piloni principali stabiliți prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență,

Ținând cont că lipsa reglementării unitare și complete a cadrului instituțional și financiar general aplicabil fondurilor externe nerambursabile/rambursabile aferent Mecanismului de redresare și reziliență, generează întârzieri în implementarea acestuia, cu impact asupra termenelor de depunere a cererilor de plată, a gradului de absorbție a fondurilor alocate României din Mecanismul de redresare și reziliență și de faptul că elementele menționate vizează interesul public și strategic și constituie o situație de urgență și extraordinară,

Având în vedere necesitatea finalizării cât mai urgente a procedurilor de prevenire, verificare, constatare și recuperare, în vederea identificării și constatării unor nereguli grave (conflictul de interese, corupția și fraudă), a dublei finanțări, precum și altor nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, rezultate din aplicarea necorespunzătoare de către beneficiari a prevederilor legale în vigoare.

În scopul evitării blocajului implementării reformelor, investițiilor, țăintelor și jaloanelor în lipsa reglementărilor care să vizeze aspectele menționate anterior cu privire la constatarea neregulilor/conflictelor de interese/dublei finanțări/corupției și fraudei, iar reglementarea acestora asigură o corectă utilizare a fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență;

Întrucât toate aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații urgente și extraordinare a căror reglementare nu mai poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I

Dispoziții generale

Secțiunea 1 Domeniul de aplicare

Art 1 - (1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează activitățile de prevenire, verificare, constatare a neregulilor grave, a neregulilor rezultate în urma aplicării procedurilor de achiziție publică, precum și în ceea ce privește respectarea principiului privind evitarea dublei finanțări apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și dacă este cazul, recuperarea creanțelor.

(2) Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, oricăror altor instituții publice care au structuri de specialitate constituite conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 *privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență*, cu atribuții privind prevenirea, verificarea și constatarea unor nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creanțelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și a fondurilor publice naționale aferente acestora, beneficiarilor fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, precum și oricăror altor operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență în baza contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare.

Secțiunea a 2-a Definirea unor termeni

Art 2 – (1) Termenii: «acord de implementare», «activitate de constatare a neregulilor», «activitate de stabilire a creanțelor bugetare», «neregulă», «neregulă gravă», «activitatea de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din nereguli», «agenție de implementare a proiectelor/structură de implementare», «beneficiari», «cerere de transfer», «cerere de transfer de fonduri», «coordonatori de reforme și/sau investiții», «conflict de interese», «constatări cu implicații financiare sau cu posibile implicații financiare», «contract de finanțare», «convenție de finanțare», «creanțe bugetare rezultate din neregulii/nereguli grave», «debitor», «decizie/ordin de finanțare», «decizie de reziliere/revocare a acordului/contractului/deciziei/ordinului de finanțare», «dubla finanțare», «finanțare publică națională», «instrument financiar», «investiție», «sumă plătită necuvenit», « proces - verbal de constatare și de stabilire a creanțelor bugetare», « proces - verbal de stabilire a creanțelor bugetare», «sistem ARACHNE», «sistemul prevenție (PREVENT)» au semnificația stabilită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.124/2021.

(1) Termenii de "legalitate", "regularitate", "conformitate", "control intern", "eficiență", "eficacitate", "economicitate", "control financiar preventiv", "audit public intern", "inspecție", "bună gestiune financiară" au semnificația dată de Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control* - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, denumit în continuare MIPE, precum și coordonatorii de reformă și/sau investiții;

b) *nereguli cu caracter sistemic/de sistem* - orice neregulă, care poate avea o natură recurentă, cu o probabilitate ridicată de apariție în tipuri de operațiuni similare, care decurge dintr-o deficiență gravă, inclusiv din neînstituirea unor proceduri adecvate.

c) *raport de verificare* - document emis de structurile de specialitate cu rol de verificare și control din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, respectiv coordonatorilor de reforme și investiții, agențiilor de implementare a proiectelor și responsabilităților de implementare a investițiilor specifice locale, după caz, în îndeplinirea atribuțiilor de verificare și control.

d) *procedură de achiziție publică* - procedură de atribuire sau modalitate de achiziție în sensul legislației aplicabile în materia achizițiilor publice, achizițiilor sectoriale, concesiunilor de lucrări și servicii, respectiv în domeniile apărării și securității.

Capitolul II Activitatea de prevenire a neregulilor grave și a dublei finanțări, precum și a neregulilor în aplicarea procedurilor de achiziție publică

Secțiunea 1 - Activitatea de prevenire a neregulilor grave și a dublei finanțări

Art. 3 - (1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, agențiile de implementare a proiectelor/ responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/ structurile de implementare, precum și beneficiarii sunt obligați, în activitatea lor, să elaboreze și să aplice proceduri de management și control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării acestor fonduri, precum și respectarea principiilor bunei gestiuni financiare, așa cum este aceasta definită în legislația comunitară incidentă.

(2) În activitatea de evaluare, selecție, verificare și aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, agențiile de implementare a proiectelor/ responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale /structurile de implementare au obligația utilizării de reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii:

a) *o bună gestiune financiară* bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;

b) *respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu;*

c) *transparența* - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență;

d) *prevenirea apariției fraudei și corupției* prin identificarea și analiza factorilor de risc și vulnerabilităților;

e) *prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese* în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de finanțat;

f) *evitarea dublei finanțări* – reformele și proiectele de investiții finanțate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pot beneficia de finanțare din partea altor programe și instrumente ale Uniunii Europene, cu condiția ca acest sprijin să nu acopere aceleași costuri.

(3) Principiile prevăzute la alin.(2) se aplică în mod corespunzător și în activitatea efectuată de beneficiar pentru executarea contractului/deciziei/ordinului/acordului de implementare/convenției de finanțare.

Art. 4 – (1) Entitățile publice care au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, precum și beneficiarii publici și privați ai proiectelor finanțate integral sau parțial din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația să ia măsuri adecvate pentru prevenirea și identificarea și sesizarea neregulilor grave, precum și pentru prevenirea, identificarea și sesizarea dublei finanțări care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene.

(2) Entitățile publice care au calitatea de autorități cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, precum și beneficiarii publici ai proiectelor finanțate integral sau parțial din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația să organizeze și să exercite activitatea de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor și să exercite activitatea de audit intern, în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene incidente, în vigoare, precum și cu Standardele internaționale de audit.

(3) Acțiunile de prevenție desfășurate de MIPE, în calitatea sa de coordonator național al gestionării fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, privind evitarea conflictului de interese și respectarea principiului privind evitarea dublei finanțări sunt reprezentate de activitățile de avizare a ghidurilor specifice elaborate pentru lansarea apelurilor de proiecte, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(3), lit.z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.124/2021.

(4) Modalitățile de aducere la îndeplinire a prevederilor alin.(3) se realizează inclusiv prin verificarea modului de includere în cadrul ghidurilor specifice a criteriilor privind evitarea conflictului de interese și a dublei finanțări, precum și existența declarațiilor pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului cu privire la evitarea conflictului de interese, respectiv a dublei finanțări, anexate ghidului, respectiv includerea în cadrul grilei de verificare utilizată în cadrul etapei de verificare și evaluare a criteriilor menționate anterior.

Capitolul III Activitatea de control și constatare a neregulilor

Secțiunea 1 - Nereguli grave - Conflict de interese

Art 5 – (1) Personalul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, al agențiilor de implementare a proiectelor/ responsabililor de implementare a investițiilor specifice locale/ structurilor de implementare, personalul autorităților responsabile cu auditul extern, precum și persoanele care desfășoară activități externalizate prin care participă direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/ verificare, au obligația de a se abține de la a lua măsuri care pot genera un conflict între interesele proprii și interesele financiare ale Uniunii Europene.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) sunt considerate a fi în conflict de interese dacă exercitarea imparțială a atribuțiilor /activităților acestora este afectată din motivele prevăzute la art. 61, alin. 3 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1046/2018.

(3) În desfășurarea activităților de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare/ verificare /autorizare/ plată/control, audit, persoanele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 61 alin (3) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1046/2018.

(4) În aplicarea alin. (1), persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/ aprobare, după caz, a proiectelor, nu pot fi în același timp și solicitanți/beneficiari și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant/beneficiar.

(5) În aplicarea alin. (1), nu au dreptul să fie implicați în mod direct în procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/aprobare/control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv de verificare/ autorizare/ plată/ control/audit, după caz, a cererilor de transfer/ cererilor de transfer de fonduri următoarele persoane:

a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;

b) sunt soț/soție, rudă până la gradul al doilea sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;

(c) se află în raporturi de muncă, în cazul persoanelor fizice, sau în raporturi contractuale, în cazul persoanelor juridice, cu solicitantul/beneficiarul pe care îl verifică, cu excepția situației în care solicitantul/beneficiarul este și autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene.

(6) În aplicarea alin. (1), în situația în care, în cursul procesului de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/ aprobare aceste persoane descoperă sau constată o legatură de natura celor menționate la alin. (5), acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe să participe la procesul de elaborare ghiduri/evaluare/selecție/ aprobare.

(7) În aplicarea alin. (1), persoanele fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a cererilor de finanțare au obligația de a se abține pentru o perioadă de 12 luni de la semnarea contractului de finanțare, de la orice raporturi de muncă cu un solicitant pe care l-au verificat, respectiv de la încheierea vreunui contract cu acesta, după caz.

(8) Activitatea de control a activităților ce pot reprezenta un posibil conflict de interese se realizează pe baza unei analize a riscurilor, prin verificări ex-post, **prin eșantion**, ulterior semnării contractului de finanțare și prin utilizarea sistemului informatic e_SMC, respectiv sistemul informatic de management al PNRR și a bazei de date ARACHNE.

(9) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, sesizează ANI, în situația identificării unui posibil conflict de interese.

(10) Agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, sesizează ANI, în situația identificării unui posibil conflict de interese și notifică coordonatorul de reforme și/sau investiții.

(11) În situația în care sesizarea către ANI a fost formulată de agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, acestea notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții.

(12) Evaluarea potențialelor situații de conflict de interese se exercită de către ANI prin activitatea specifică a inspectorilor de integritate, prin raportare exclusivă la persoanele prevăzute la art.1 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu modificările ulterioare.

(13) Coordonatorii de reforme și/sau investiții emit un proces verbal de stabilire a creanțelor bugetare în baza căruia creanța va fi recuperată, pe baza Raportului de evaluare emis de ANI prin care se confirmă conflictul de interese, sau a hotărârii judecătorești rămase definitive, după caz.

(14) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

(15) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese.

Secțiunea a 2-a - Nereguli grave - Corupție și fraudă

Art 6 - (1) În cazul identificării unor activități ce pot reprezenta indicii privind corupția și fraudă, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, inițiază, prin structurile proprii specializate, acțiuni de control.

(2) Urmare a acțiunilor inițiate la alin. (1) autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control sesizează de îndată DLAF/OLAF, EPPO/DNA/alte organe de urmărire penală, după caz.

(3) Coordonatorii de reformă și/sau investiții, notifică de îndată structura de specialitate cu atribuții de control din cadrul MIPE în legatura cu sesizările formulate prevăzute la alin. (2).

(4) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

Secțiunea a 3-a – Dubla finanțare

Art 7 - În desfășurarea acțiunilor de verificare și control privind existența dublei finanțări MIPE, coordonatorul de reformă și/sau investiții, precum și agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare verifică ex-post, prin

eșantion, ulterior semnării contractului de finanțare, existența dublei finanțări, inclusiv prin intermediul aplicațiilor informatice specifice.

Art 8 - (1) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare a verificărilor efectuate de către MIPE, potrivit art. 7, acesta emite un Raport de verificare pe care îl comunică coordonatorilor de reforme și/sau investiții, în vederea declanșării acțiunii de control și recuperare, precum și entităților verificate.

(2) În aplicarea alin. (1), coordonatorii de reforme și/sau investiții demarează procesul de constatare și emit un proces verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

(3) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare acțiunilor de control inițiate și efectuate de către coordonatorii de reforme și/sau investiții, potrivit art. 7, emit un proces verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

(4) În cazul confirmării dublei finanțări, constatate ca urmare a verificărilor efectuate de către agențiile de implementare a proiectelor/responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/structurile de implementare, acestea notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții.

(5) În aplicarea alin.(4), coordonatorii de reforme și/sau investiții declanșează acțiunea de control, urmare căreia emit un proces verbal de constatare și stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța va fi recuperată.

(4) Urmare a aplicării prevederilor alin. (2), (3) și (4), coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică de îndată MIPE.

(5) Coordonatorii de reforme și/sau investiții notifică MIPE, trimestrial sau ori de câte ori acesta solicită, cu privire la stadiul recuperării creanțelor bugetare, respectiv la finalizarea procesului de recuperare a acestora.

Secțiunea a – 4-a – Achiziții publice

Art 9 - (1) În desfășurarea acțiunilor de verificare a procedurilor de achiziție publică MIPE/coordonatorii de reformă și/sau investiții, agențiile de implementare a proiectelor/ responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/ structurile de implementare verifică ex-post, prin eșantion, procedurile de achiziție desfășurate de beneficiarii publici.

(2) În situația unei suspiciuni de nereguli constatate ca urmare a verificării a procedurilor de achiziție publică de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, constatate prin Raport de verificare, structurile de specialitate cu atribuții de control din cadrul acestora sesizează Curtea de Conturi a României în vederea stabilirii contravențiilor și aplicării sancțiunilor.

(3) Urmare a verificărilor realizate, agențiile de implementare a proiectelor/ responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/ structurile de implementare notifică coordonatorul de reformă și/sau investiții asupra celor constatate, în situația în care se depistează nereguli privind aplicarea procedurilor de achiziție publică.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), coordonatorul de reformă și/sau investiții procedează în sensul celor stabilite la alin. (2) din prezentul articol.

Secțiunea a 5-a – Ajutor de stat/minimis

Art. 10 - (1) În cadrul neregulilor identificate în legătură cu respectarea reglementărilor privind ajutorul de stat/de minimis autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență vor respecta procedura prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 6-a – Dispoziții privind activitatea de control și constatare a neregulilor

Art. 11 - (1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență vor realiza acțiuni de control planificate, astfel cum acestea au fost aprobate în planul anual de control, respectiv acțiuni de control ad-hoc întreprinse la sesizarea oricărui terț sau ca urmare a autosesizării.

(2) Activitatea de constatare a neregulilor grave, a neregulilor și a dublei finanțări, respectiv activitatea de stabilire a creanțelor bugetare se realizează la nivelul structurilor de control din cadrul MIPE/ coordonatorilor de reformă și/sau investiții, după caz.

(3) În vederea constatării neregulilor, stabilirii creanțelor bugetare și recuperării, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, în cadrul cărora funcționează structura de control aprobă:

- a) componența nominală a echipei care va efectua verificarea și constatarea;
- b) durata activității de verificare;
- c) mandatul privind obiectul verificărilor, stabilirea creanței bugetare rezultate din nereguli și a debitorilor;
- d) structura sau structurile verificate.

(4) În cazul în care sunt necesare activități de verificare la fața locului, echipa nominalizată va notifica structura supusă verificării cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data declanșării acțiunii.

(5) Structurile verificate au obligația de a prezenta la termenele stabilite toate datele și documentele solicitate, necesare pentru realizarea controlului, precum și de a acorda tot sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de verificare în bune condiții.

(6) Pe parcursul verificărilor, echipa de control împuternicită are acces, pentru realizarea obiectivelor verificării, la toate datele și documentele, în sedii, pe terenuri sau în alte spații folosite în scopul proiectului.

(7) Membrii echipei de control pot solicita de la structurile supuse verificărilor date, informații, precum și copii, certificate pentru conformitate, ale documentelor care au exclusiv legătură cu proiectul verificat, iar acestea au obligația de a le pune la dispoziție în forma solicitată și la data indicată.

(8) Pentru bunurile, serviciile și lucrările executate, rezultate din activitățile și operațiunile financiare care fac obiectul verificărilor, structurile de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență pot solicita persoanelor fizice/juridice autorizate efectuarea de expertize de specialitate în condițiile legii.

(9) La finalul activității de control, membrii echipei de control înaintează structuri verificate proiectul raportului de verificare sau proiectul procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, elaborat ca urmare a desfășurării activității de verificare, control și constatare.

(10) Structura verificată are dreptul de a formula în scris obiecțiuni față cele constatate și de a le înainta echipei de control în vederea analizei, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii proiectului raportului de verificare/procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(11) Obiecțiunile pot face obiectul unei concilierii. În urma finalizării procesului de conciliere se întocmește forma finală a raportului de verificare, respectiv a procesului verbal, după caz, care se comunică și entității verificate.

(12) Raportul de verificare se întocmește de către MIPE, iar procesul verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare sau procesul verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, se întocmește de coordonatorul de reforme și/sau investiții în cadrul căreia funcționează structura sa de control.

(13) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, coordonatorii de reforme și/sau investiții au obligația de a înscrie în Registrul debitorilor titlul de creanță rezultată din nereguli, în 3 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia.

(14) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control au obligația să monitorizeze trimestrial toate cazurile de nereguli și să dispună măsurile care se impun pentru îmbunătățirea sistemelor de management și control financiar, în scopul prevenirii reapariției în viitor a acestora.

Art 12 - (1) Procesul verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv procesul verbal de stabilire a creanțelor bugetare este act administrativ în sensul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ , cu modificările și completările ulterioare, constituie titlu de creanță și se emite în vederea stingerii respectivei creanțe.

(2) Erorile de calcul/scriere se rectifică de către structurile de control, din proprie inițiativă.

(3) Termenul maxim de efectuare a verificării și de emiterie a proceselor-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv de emiterie a proceselor verbale de stabilire a creanțelor bugetare este de 90 de zile de la data inițierii activității de organizare a verificării, cu excepțiile prevăzute la alin. (7).

(4) În cazul în care activitatea de verificare vizează mai mulți beneficiari și/sau întreaga perioadă în care, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, pot fi luate măsuri de recuperare a creanțelor, precum și în cazuri justificate în care - în scopul verificării - este necesară colaborarea cu alte instituții, termenul de finalizare a activității de verificare prevăzut la alin.(3) poate fi prelungit în mod corespunzător, dar nu mai mult de 180 de zile de la momentul inițierii activității de organizare a verificării.

(5) În cazul sesizărilor, în termen de 7 zile de la finalizarea verificării, structura de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control are obligația informării persoanei care a depus sesizarea asupra rezultatului acesteia.

(6) În cazul constatării unor nereguli care prezintă indicii privind posibile fraude, structurile de control din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control au obligația să sesizeze de îndată EPPO/DLAF și să continue activitatea de verificare, fără a aduce atingere desfășurării cercetării organelor abilitate, în situația în care indiciile de fraudă nu afectează stabilirea creanței bugetare.

(7) Organizarea și efectuarea verificărilor necesare stabilirii creanței bugetare rezultate din nereguli și emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv a procesului verbal de stabilire a creanțelor bugetare se efectuează în termen de maximum 60 de zile de la data comunicării de către DLAF a actului de control emis în conformitate cu normele și procedurile proprii, respectiv de la data primirii raportului de inspecție emis de OLAF.

(8) În situația existenței unei decizii definitive a instanței judecătorești prin care se confirmă neregulile constatate, coordonatorii de reforme și/sau investiții emit proces verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(9) În situația în care structurile de control din cadrul MIPE constată nereguli de sistem sau deficiențe ale sistemelor de management și control potențial generatoare de nereguli cu caracter sistemic care au implicații de ordin financiar, MIPE emite un Raport de verificare pe care îl comunică coordonatorilor de reforme și/sau investiții. În situația în care se constata existența implicațiilor de ordin financiar, aceștia emit un proces verbal de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța va fi recuperată.

(10) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare poate fi reluată dacă, până la data împlinirii termenului de prescripție, apar alte date suplimentare necunoscute la data efectuării verificărilor sau apar erori de calcul care influențează valoarea creanțelor.

(11) În condițiile alin. (10) se poate emite un nou proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, respectiv un nou proces verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz, pentru eventuale diferențe necesare până la acoperirea integrală a creanței.

(12) În stabilirea cuantumului creanțelor bugetare se iau în considerare sumele plătite necuvenit de către:

a) coordonatorii de reformă și/sau investiții, precum și agențiile de implementare a proiectelor/ responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale /structurile de implementare.;

b) beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora ca urmare a săvârșirii unor nereguli.

(13) Obiectul activității de stabilire a creanțelor bugetare îl constituie individualizarea obligației de plată sub forma unui titlu de creanță și a persoanelor debitoare, ca urmare a nerespectării legalității, conformității și regularității obținerii și utilizării fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și a fondurilor publice naționale aferente acestora.

(14) Autoritatea emitentă a titlului de creanță are obligația să verifice faptul dacă informațiile privind debitorul sunt corecte și să se asigure că respectiva creanță bugetară:

a) este certă și nu este condiționată;

b) este în sumă fixă, exprimată în lei sau în moneda stabilită în acordul de finanțare/ contractul/decizia/ordinul/acordul de implementare/convenția de finanțare;

c) este exigibilă la data emiterii procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, respectiv procesului verbal de stabilire a creanțelor bugetare, după caz.

(15) Creanțele bugetare rezultate din nereguli, inclusiv accesoriile datorate conform contractelor sau altor angajamente legale prin care se utilizează fondurile externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și fondurile publice naționale aferente acestora, înscrise în titlul de creanță prevăzut la alin.(1), se stabilesc în lei sau în moneda utilizată pentru efectuarea plăților în cadrul contractului, acordului, deciziei sau ordinului de finanțare, cu specificarea echivalentului în lei, utilizându-se cursul de referință comunicat de Banca Națională a României, valabil la data întocmirii titlului de creanță.

(16) Activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare se suspendă în cazul în care executarea actului administrativ în baza căruia se exercită a fost suspendată în condițiile prevăzute de lege.

Capitolul VI – Modalitățile de stingere a creanțelor rezultate din nereguli

Art 13 - (1) Coordonatorii de reformă și/sau investiții sunt responsabili pentru urmărirea stingerii creanțelor bugetare rezultate din nereguli.

(2) Creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță, respectiv în 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.

(3) Debitorul datorează, pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță, o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în conformitate cu prevederile alin. (1), până la data stingerii acesteia.

(4) Rata dobânzii datorate prevăzute la alin. (3) este rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României în vigoare la data întocmirii procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate.

(5) În vederea încasării de la debitor a dobânzii prevăzute la alin.(5), autoritățile competente care au emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare sau procesul verbal de stabilire a creanțelor bugetare după caz, în aplicarea prevederilor cap. III din prezenta ordonanță de urgență, au obligația de a calcula cuantumul acesteia și de a emite un proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, care constituie titlu de creanță și care se comunică debitorului.

(6) Creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate li se aplică toate prevederile aplicabile creanțelor bugetare rezultate din nereguli.

(7) Plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli și al dobânzii datorate este persoana juridică, entitatea sau asocieria fără personalitate juridică sau persoana fizică stabilită ca debitor prin titlul de creanță. Persoana fizică nu poate fi stabilită ca plătitor al creanțelor bugetare rezultate din nereguli decât în calitatea acesteia de beneficiar de fonduri europene și/sau de fonduri publice naționale aferente acestora.

(7) În cazul în care creanța bugetară rezultată din nereguli și dobânda datorată nu a fost achitată de către persoanele prevăzute la alin.(4), debitor devine persoana juridică sau fizică prevăzută la art. 23 din Legea nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin.(4) privind persoana fizică.

(8) Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune potrivit dreptului comun. Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței bugetare pentru care normele comunitare prevăd un termen mai mare de 5 ani se realizează în cazurile și în condițiile stabilite de normele comunitare respective.

(9) În cazul în care existența creanței bugetare rezultă din existența unei fapte penale și au fost sesizate organele de urmărire penală/DLAF, autoritățile competente prevăzute la art.11 suspendă emiterea titlului de creanță până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată și dispun aplicarea măsurilor asigurătorii prevăzute la cap VI “Măsuri asigurătorii” **al Titlului VII** din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Recuperarea sumelor înscrise în titlurile de creanță devenite executorii se efectuează din conturile de venituri ale bugetelor în care au fost virate sumele aferente cererile de transfer/cererile de transfer de fonduri. Recuperarea sumelor, în vederea reîntregirii conturilor fonduri externe nerambursabile/rambursabile și/sau din fondurilor publice naționale aferente, se efectuează pe baza unui referat întocmit de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență cu rol de verificare și control, adresat unității Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile de venituri bugetare.

Capitolul VII - Soluționarea contestațiilor administrative împotriva titlurilor de creanță

Art 14 - (1) Contestația administrativă se formulează în scris, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării titlului de creanță, și trebuie să conțină următoarele elemente:

- a) datele de identificare a contestatarului;
- b) obiectul contestației;
- c) motivele de fapt și de drept;
- d) dovezile pe care se întemeiază;
- e) semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia

(2) Dovada calității de împuternicit al contestatarului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.

(3) Obiectul contestației administrative îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise în procesul-verbal de stabilire a creanței bugetare care reprezintă titlu de creanță.

(4) Termenul prevăzut la alin. (1) este termen de decădere.

(5) Contestația administrativă se depune la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță care este contestat și nu este supusă taxelor de timbru.

Art 15 - (1) În situația în care autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 11 și art. 12 constată că în contestație nu sunt cuprinse toate informațiile prevăzute la art. 14 alin. (1), va cere contestatarului ca, în termen de 5 zile de la înștiințarea prin care i se aduce la cunoștință această situație, să completeze contestația.

(2) În cazul în care contestatarul nu se conformează obligației impuse la art.14 alin. (2), contestația va fi respinsă fără a se proceda la analizarea fondului, lipsa informațiilor solicitate face imposibilă soluționarea contestației.

Art 16 - (1) Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia.

(2) Prin retragerea contestației, contestatarul nu pierde dreptul de a înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Art 17 - (1) Autoritatea publică emitentă a titlului de creanță în aplicarea prevederilor art. 12 se va pronunța prin decizie motivată cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a completării acesteia conform art. 15 alin. (1), după caz.

(2) Autoritatea publică competentă cu soluționarea contestației poate suspenda, prin decizie motivată, procedura de soluționare atunci când:

a) structura de control care a efectuat activitatea de verificare prevăzută la art. 11 și art.12 a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni, a cărei constatare ar avea o influență hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedura administrativă;

b) soluționarea cauzei depinde în tot sau în parte de existența sau inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți.

(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea.

(4) În cazul admiterii contestației, se decide anularea titlului de creanță atacat și, după caz, emiterea unui nou titlu, care va avea în vedere strict considerentele deciziei.

(5) Prin soluționarea contestației nu se poate crea contestatarului o situație mai grea în propria sa cale de atac.

(6) Decizia autorității se va comunica debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la pronunțare.

Art 18 - (1) Decizia de soluționare a contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

(2) Deciziile pronunțate în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI - Dispoziții tranzitorii și finale

Art 19 - Coordonatorii de reforme și/sau investiții în cadrul cărora funcționează autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență au obligația organizării/reorganizării structurilor de control, care să asigure exercitarea atribuțiilor ce le revin în conformitate cu prevederile prezente ordonanțe de urgență.

Art. 20 - (1) Prin excepție de la prevederile art.19, în situația în care este necesară investigarea unor posibile nereguli, pentru care coordonatorii de reforme și/sau investiții au și calitatea de beneficiari, activitatea de control se va desfășura de către structura de control din cadrul MIPE.

(2) Prin excepție de la prevederile art.19, în situația în care este necesară investigarea unor posibile nereguli, pentru care MIPE are atât calitatea de coordonator de reforme și/sau investiții cât și de beneficiar, activitatea de control se va realiza de către structura de control din cadrul Ministerului Finanțelor.

Art. 21 - (1) Agențiile de implementare a proiectelor, responsabili de implementare a investițiilor specifice locale pot efectua activități specifice de verificare dacă au organizate structuri proprii cu atribuții în acest sens.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) agențiile de implementare a proiectelor și responsabili de implementare a investițiilor specifice locale emit raport de verificare și notifică coordonatorii de reforme și/sau investiții în vederea declanșării acțiunii de control și recuperare.

(3) Coordonatorii de reforme și/sau investiții demarează procesul de constatare și emit un proces verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în baza căruia creanța poate fi recuperată.

Art. 22 - (1) Formatul standard al următoarelor documente: modelul procesului verbal de

constatare a neregulilor și stabilire a creanțelor bugetare, model raport de verificare, modelul Registrului debitorilor, modelul procesului verbal de stabilire a creanțelor bugetare, modelul procesului-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate este prevăzut în anexele nr. 1-5.

(2) Anexele nr. 1-5 prevăzute la alin. (1) se pot modifica prin hotărâre a Guvernului.

Art. 23 - Anexele nr. 1 – 5 fac parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

PRIM MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ